

Arbejdsmarked

Beskæftigelse: De 30-39-årige har fået mindst ud af opsvinget

Beskæftigelsen målt i antal er rekordhøj. Andelen af de 15-64-årige i befolkningen, som er i arbejde, er dog ikke rekordhøj. Det gælder særligt for de yngre aldersgrupper. Noget af forklaringen er, at flere unge er i gang med en uddannelse, men ældre trækker sig også i mindre grad tilbage fra arbejdsmarkedet, hvilket alt andet lige giver færre jobåbninger til de yngre aldersgrupper. De 30-39-årige har haft den svageste fremgang i beskæftigelsesfrekvensen.

af cheføkonom **Erik Bjørsted**

3. februar 2020

Analysens hovedkonklusioner

- De unges beskæftigelsesfrekvens ligger fortsat langt under niveauet før krisen. Noget af forklaringen er, at flere unge i dag er under uddannelse, men ændret tilbagetrækningsmønster hos de ældre kan også spille en rolle. De ældre bliver i højere grad på arbejdsmarkedet, og det giver på kortere sigt færre jobåbninger til de unge.
- De 30-39-årige har haft den laveste fremgang i beskæftigelsesfrekvensen. Samtidig er de 30-39-åriges merledighed i forhold til de 40-49-årige ikke blevet reduceret under opsvinget.
- Befolkningssammensætningen spiller en rolle. Under opsvinget er der for de 35-39-årige blevet markant færre personer med dansk herkomst, som har en høj beskæftigelsesfrekvens, mens der er blevet flere indvandrere og efterkommere, som har en markant lavere beskæftigelsesgrad.

Kontakt

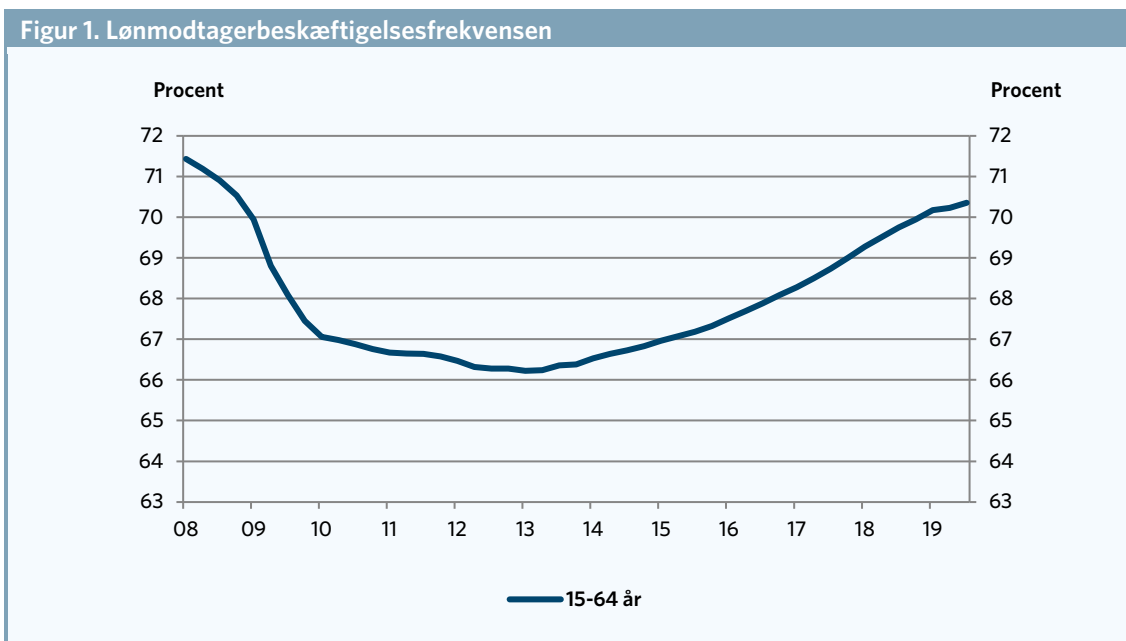
Cheføkonom
Erik Bjørsted
Tlf. 33557712
Mobil 27687950
eb@ae.dk

Kommunikationschef
Mikkel Harboe
Tlf. 33 55 77 28
Mobil 28 36 87 50
mh@ae.dk

De unge har langt tilbage til beskæftigelsesniveauet fra før krisen

Lønmodtagerbeskæftigelsen har i løbet af opsvinget slået rekord. Aldrig før har der herhjemme været så mange beskæftigede lønmodtagere som i dag. Selvom lønmodtagerbeskæftigelsen under opsvinget har slået nye rekorder, er andelen af de 15-64-årige i befolkningen, som er i et lønmodtagerjob (lønmodtagerbeskæftigelsesfrekvensen) ikke rekordhøj. Det fremgår af figur 1.

Beskæftigelsesfrekvensen for de 15-64-årige lønmodtagere var i 3. kvartal 2019 på 70,4 pct. mod 71,4 procent i 1. kvartal 2008 (begge tal er korregeret for sæsonudsving). Det svarer til at lønmodtagerbeskæftigelsen skal øges med ca. 40.000 personer for at beskæftigelsesfrekvensen kommer op på samme niveau som før krisen.

Anm.: Der ses på lønmodtagerbeskæftigelsen fordelt på kvartaler. Data er korregeret for sæsonudsving. Der ses på de 15-64-årige. Sidste observation er for 3. kvartal 2019.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Alle aldersgrupper har de sidste seks år oplevet en stigning i beskæftigelsesfrekvensen, men beskæftigelsesfrekvensen for specielt de yngre aldersgrupper ligger markant under niveauet fra før krisen, og er kun vokset svagt under opsvinget. Jo yngre aldersgruppe, des større er afstanden til niveauet før krisen. Det fremgår af figur 2.

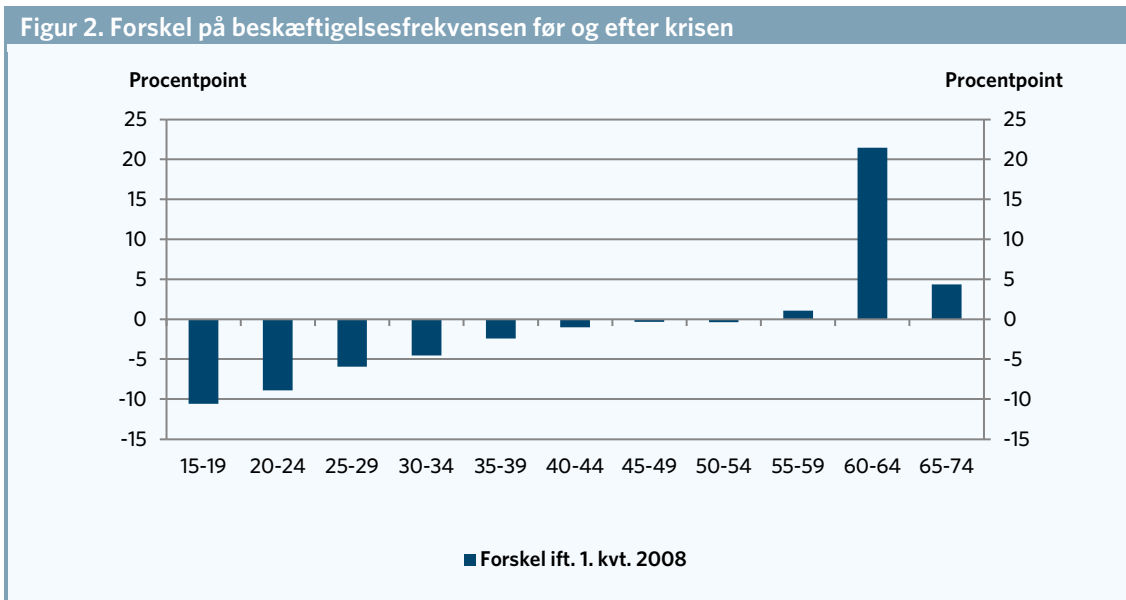
Der kan være flere forklaringer på, at de unge aldersgrupper har haft en mere behersket fremgang i beskæftigelsesfrekvensen i forhold til de ældre.

Én forklaring er, at mange unge som reaktion på krisen valgte at tage en uddannelse, og derfor ikke er på arbejdsmarkedet.

Måske er det en adfærd hos de unge, som til en vis grad vil fortsætte, at unge i højere grad end tidligere vælger skolebænken. Hver syvende ung mellem 15-29 år befinder sig dog også helt ude på sidelinjen, og

er hverken i arbejde eller i gang med en uddannelse. Det gælder især dem, som kun har gennemført grundskolen.¹

En anden forklaring kan være, at de ældre i mindre grad trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet, og der derfor på kort sigt ikke er lige så mange jobåbninger til de yngre aldersgrupper.

Anm.: Der ses på lønmodtagerbeskæftigelsen fordelt på kvartaler. Data er korrigeret for sæsonudsving.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Beskæftigelsesfrekvensen for de 30-39-årige er vokset svagt

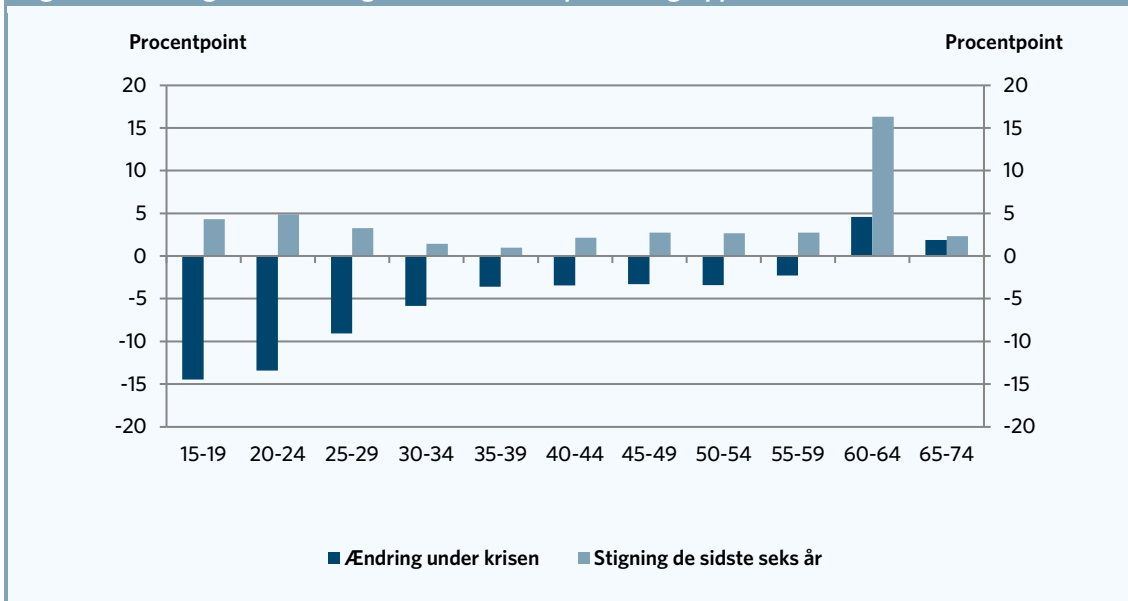
Hvis man ser på udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen for de enkelte aldersgrupper, de seneste seks år under opsvinget, kan man se, at det specielt er de ældre, som har øget deres beskæftigelsesfrekvens. Det fremgår af figur 3, som viser ændringen i beskæftigelsesfrekvensen under krisen og de sidste seks år for de enkelte aldersgrupper (Se bilag 1 for flere figurer over udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen for de enkelte aldersgrupper).

Beskæftigelsesfrekvensen for de 60-64-årige lønmodtagere er de sidste 6 år således vokset fra ca. 43,6 pct. i 3. kvartal 2013 til knap 60 pct. i 3. kvartal 2019 (sæsonkorrigeret). Bemærk dog, at beskæftigelsen for de 60-64-årige også var voksende under krisen fra 2008 til 2013 – dvs. inden man satte efterlønsalderen op første gang i 2014. Den voksende beskæftigelse for de 60-64-årige, er altså en tendens vi også så inden man satte efterlønsalderen op.

Også for de ældre mellem 65 og 74 år, som ikke er påvirket af den højere efterlønsalder, har vi set en stigning i beskæftigelsen både under og efter krisen. Det fremgår ligeledes af figur 2.

¹ https://www.ae.dk/sites/www.ae.dk/files/dokumenter/analyse/ae_i-dele-af-danmark-er-hver-5-ung-ikke-i-job-eller-under-uddannelse_0.pdf

Figur 3. Udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen på aldersgrupper

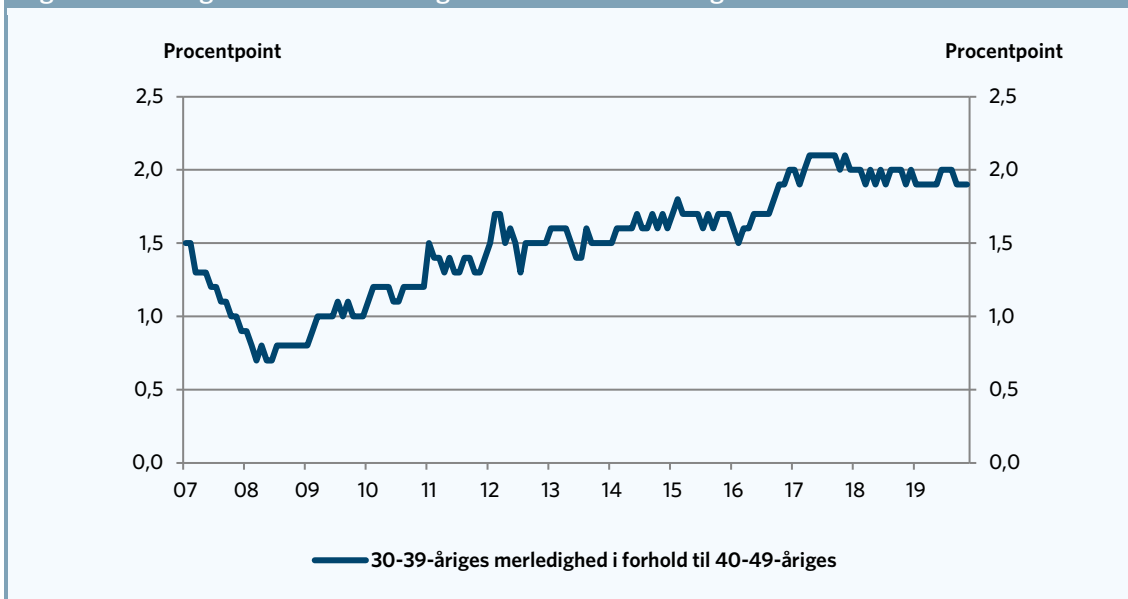

Anm.: Der ses på lønmodtagerbeskæftigelsen fordelt på kvartaler. Data er korrigeret for sæsonudsving. Sidste observation er for 3. kvartal 2019. De sidste seks år dækker perioden 3. kvartal 2013 til 3. kvartal 2019, mens kriseperioden her er defineret som perioden fra 1. kvartal 2008 til 1. kvartal 2013.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Det er bemærkelsesværdigt, at personer i 30'erne har haft en forholdsvis begrænset fremgang i beskæftigelsen under opsvinget, og som sandsynligvis kun i mindre grad kan tilskrives at flere tager en uddannelse.

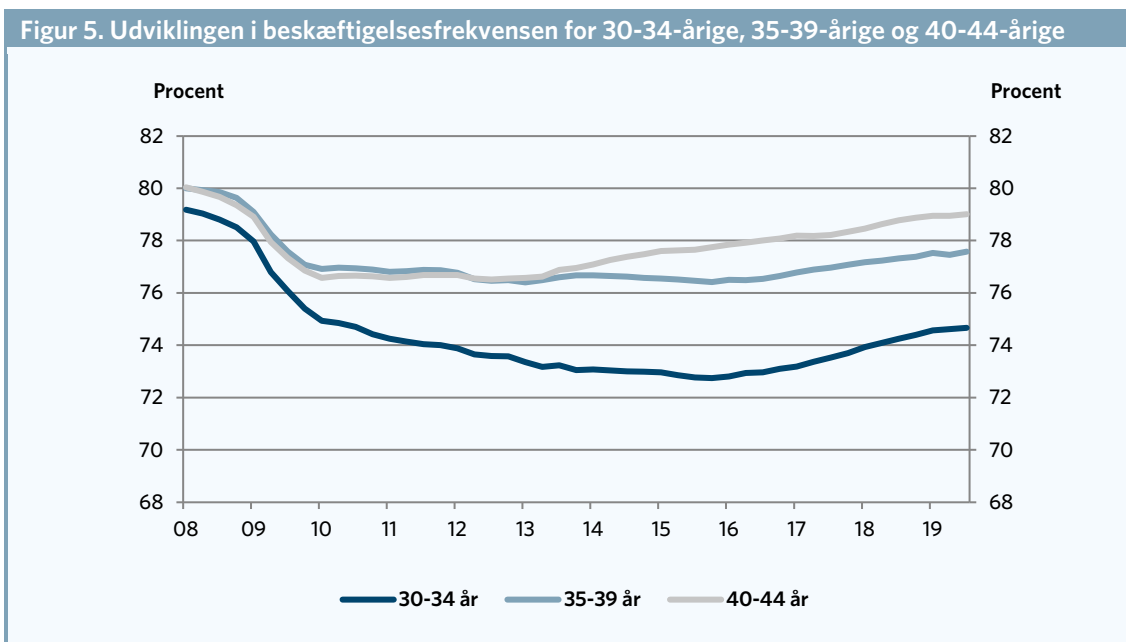
Merledigheden for de 30-39-årige i forhold til de 40-49-årige er heller ikke blevet reduceret under opsvinget siden 2013. Det fremgår af figur 4, som viser at den registrerede bruttoledighedsprocent for de 30-39-årige i dag ligger 2 pct. point over ledighedsprocenten for de 40-49-årige.

Figur 4. Merledigheden for 30-39-årige i forhold til 40-49-årige

Anm.: Der ses på forskellen i ledighedsprocenten for de 30-39-årige i forhold til de 40-49-årige. Data er korrigeret for sæsonudsving. Stigningen i arbejdsløsheden i 2017 skal tolkes forsigtigt, fordi man ændrede praksis og valgte at erklære flere flygtninge og indvandrere jobparate end tidligere.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Hvis man fx ser på personer mellem 35 og 39 år, fik de et tilbageslag under krisen i nogenlunde samme størrelsesorden som de 40-44-årige, men de 40-44-årige har haft en mere markant fremgang i beskæftigelsesfrekvensen under opsvinget end de 35-39-årige. Det fremgår af figur 5.

Anm.: Der ses på lønmodtagerbeskæftigelsen fordelt på kvartaler. Data er korrigeret for sæsonudsving.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Her kan den underliggende demografiske udvikling være én af forklaringerne. Blandt de 35-39-årige er der de sidste seks år sket store forandringer i sammensætningen, når man ser på herkomst.

Der er således sket et betydeligt fald i andelen af 35-39-årige med dansk herkomst, som har en høj beskæftigelsesgrad, mens der har været en tilgang af indvandrere og efterkommere, som har en lavere beskæftigelsesgrad. Den demografiske udvikling har de sidste seks år således lagt en dæmper på beskæftigelsesfrekvensen for de 35-39-årige.

Blandt de 35-39-årige er befolkningsandelen for personer med dansk herkomst således faldet fra 85,4 pct. i 2013 til 76,2 pct. Det fremgår af kolonne 3 og 4 i tabel 1. Da personer med dansk herkomst samtidig har en høj beskæftigelsesgrad på ca. 80 pct. (se kolonne 1 og 2 i tabel 1), trækker den nedadgående befolkningsandel for personer med dansk herkomst 7,3 pct.point ned i den samlede beskæftigelsesgrad for aldersgruppen.

Omvendt fylder vestlige- og ikke vestlige indvandrere mere blandt de 35-39-årige, men de har ikke en lige så høj beskæftigelsesgrad, som personer af dansk herkomst, og kan derfor ikke kompensere fuldt ud for at der bliver færre personer med dansk herkomst.

Isoleret set bidrager befolkningsudviklingen til at trække beskæftigelsesfrekvensen for de 35-39-årige ned med 1,9 pct.point.

Omvendt har både de 35-39-årige med både dansk og ikke-vestlig baggrund under opsvinget fået en bedre tilknytning til arbejdsmarkedet (se kolonnen "Ændret beskæftigelse" i tabel 1), og det er med til at trække ændringen i den samlede beskæftigelsesfrekvens for de 35-39-årige i plus.

Tabel 1. Dekomponering af beskæftigelsesgraden for 35-39-årige på herkomst

	Beskæftigelsesfrekvenser		Befolkningsandel		Bidrag til udvikling			
	2013	2019	2013	2019	Ændret befolkning	Ændret beskæftigelse	Rest	Sum
	Procent		Procent					
Personer med dansk oprindelse	79,9	81,1	85,4	76,2	-7,3	1,0	-0,1	-6,4
Indvandrere fra vestlige lande	68,8	72,3	4,8	8,7	2,7	0,2	0,1	3,0
Indvandrere fra ikke-vestlige lande	50,8	62,0	8,6	13,1	2,3	1,0	0,5	3,8
Efterkommere fra vestlige lande	71,5	70,9	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Efterkommere fra ikke-vestlige lande	61,9	68,4	0,9	1,6	0,4	0,1	0,0	0,5
I alt	76,7	77,6	100,0	100,0	-1,9	2,2	0,6	0,9

Anm: Der ses på udviklingen fra 3. kvartal 2013 til 3. kvartal 2019.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Lignende demografiske bevægelser ses for de 40-44-årige, men faldet i andelen af personer med dansk herkomst er ikke nær så udtalt for de 40-44-årige, som for de 35-39-årige, og derfor har de 40-44-årige ikke haft lige så meget demografisk modvind som de 35-39-årige. Det fremgår af tabel 2.

Tabel 2. Dekomponering af beskæftigelsesgraden for 40-44-årige på herkomst

	Beskæftigelsesfrekvenser		Befolkningsandel		Bidrag til udvikling			
	2013	2019	2013	2019	Ændret befolkning	Ændret beskæftigelse	Rest	Sum
	Procent		Procent					
Personer med dansk oprindelse	80,0	82,0	87,5	82,6	-4,0	1,7	-0,1	-2,4
Indvandrere fra vestlige lande	70,0	72,9	3,9	6,2	1,6	0,1	0,1	1,8
Indvandrere fra ikke-vestlige lande	47,8	59,7	8,1	9,9	0,9	1,0	0,2	2,0
Efterkommere fra vestlige lande	74,2	74,7	0,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Efterkommere fra ikke-vestlige lande	61,8	67,2	0,2	1,1	0,5	0,0	0,0	0,6
I alt	77,0	79,0	100,0	100,0	-1,0	2,8	0,2	2,1

Anm: Der ses på udviklingen fra 3. kvartal 2013 til 3. kvartal 2019.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Det er også værd at påpege, at den relativt svage fremgang i beskæftigelsen for de 35-39-årige er særlig tydelig for kvinder. 35-39-årige kvinders beskæftigelsesgrad er faktisk faldet under opsvinget. Det fremgår af figur 5.

Det er efterkommere af vestlige indvandrere, hvis beskæftigelsesfrekvens er faldet. Beskæftigelsesfrekvensen for ikke-vestlige 35-39-årige kvinder (både indvandrere og efterkommere) er derimod vokset relativt pænt.

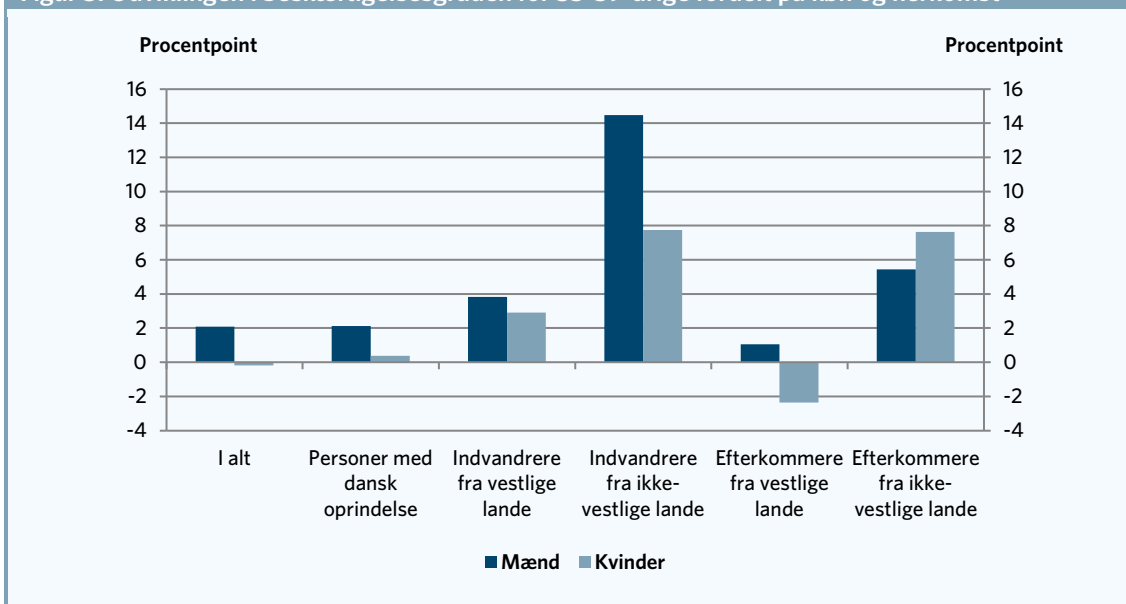
Beskæftigelsesgraden for danske 35-39-årige kvinder er kun vokset med knapt 0,4 procentenheder, mens beskæftigelsesgraden for mænd med dansk herkomst er vokset med 2 procentenheder.

Der er flere mulige forklaringer på udviklingen og forskellene mellem køn og på tværs af herkomst.

Bla. er kvinder i langt højere grad ansat i den offentlige sektor end mænd, hvor beskæftigelsen under opsvinget har været stort set uændret. Omvendt har der været en kraftig beskæftigelsesfremgang i den private sektor, hvor mænd i højere grad er beskæftiget.

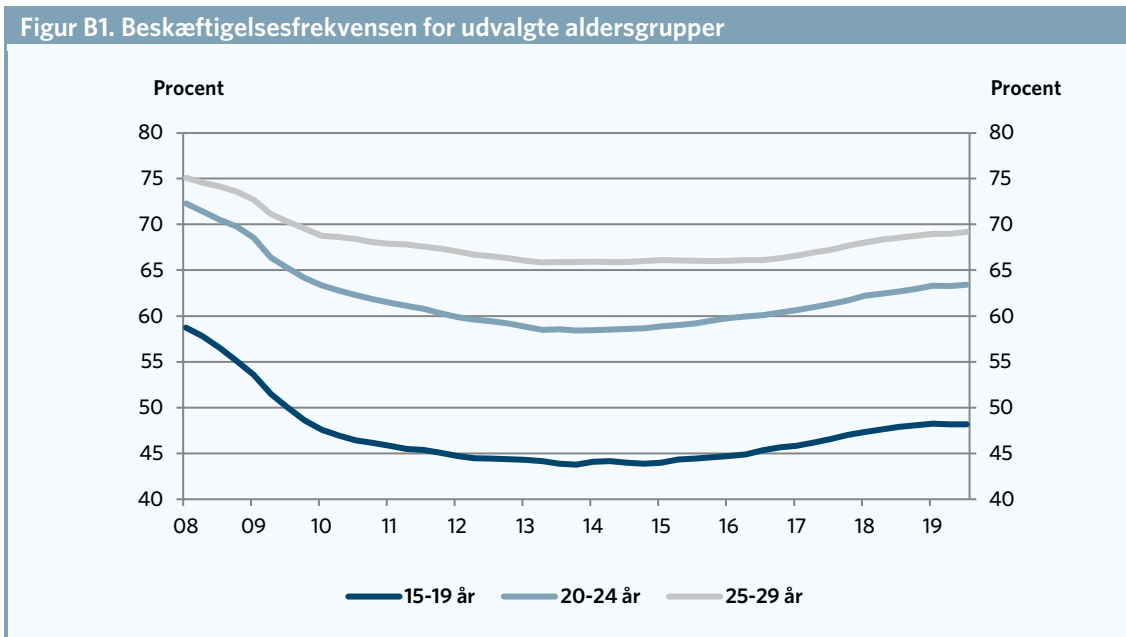
Derudover kan det også spille en rolle, hvornår og hvor mange børn man får. Dette er ikke undersøgt nærmere her.

Figur 5. Udviklingen i beskæftigelsesgraden for 35-39-årige fordelt på køn og herkomst

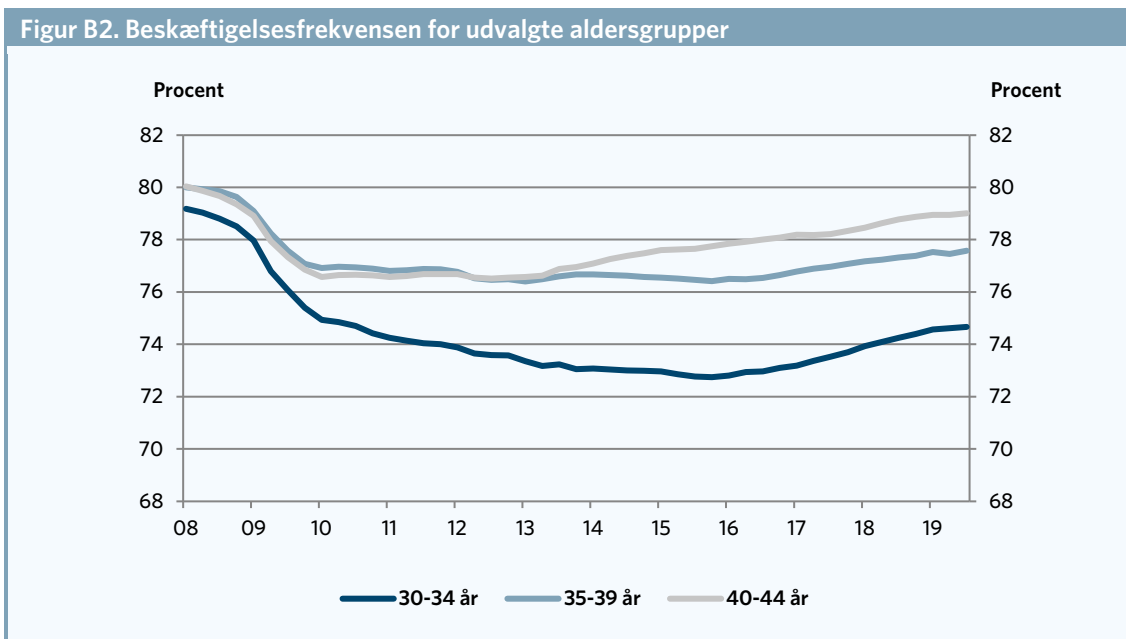

Anm: Der ses på udviklingen fra 3. kvartal 2013 til 3. kvartal 2019.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Bilag

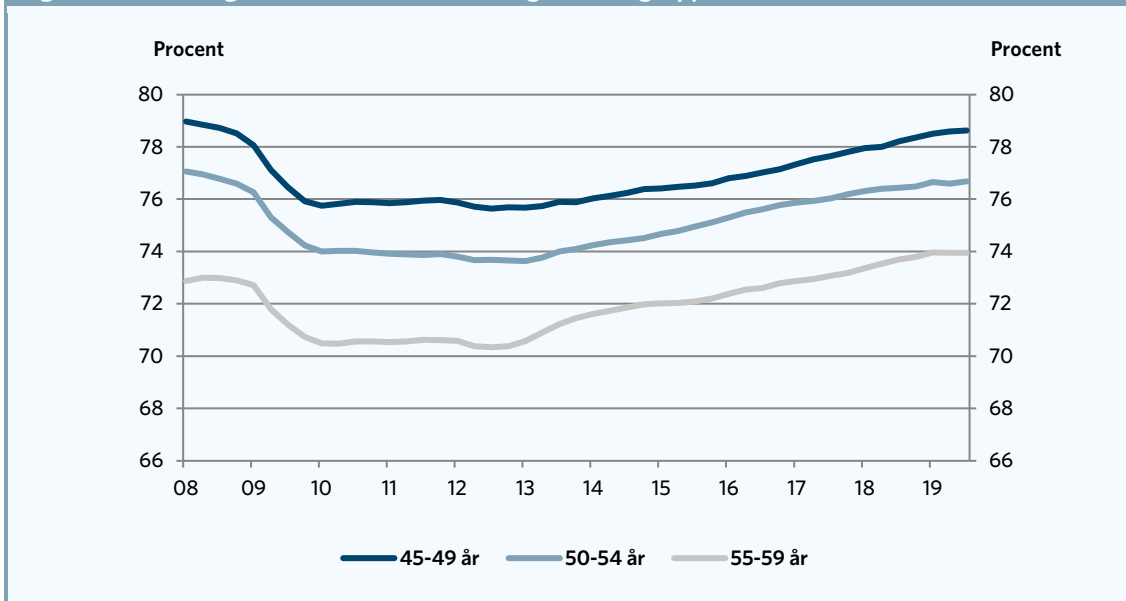

Anm.: Der ses på lønmodtagerbeskæftigelsen fordelt på kvartaler. Data er korrigeret for sæsonudsving.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

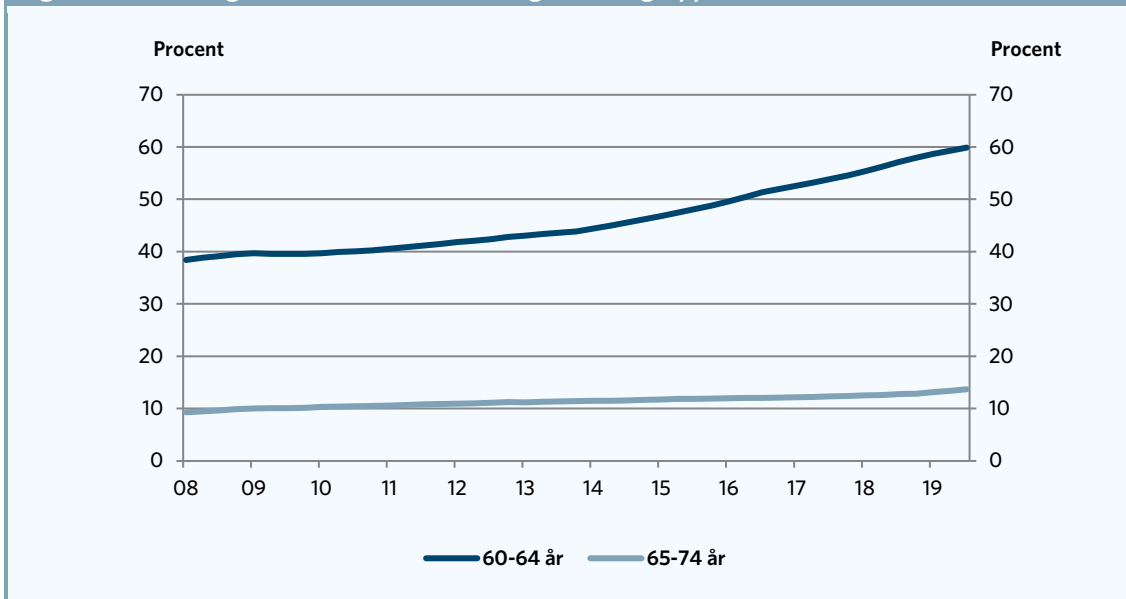
Anm.: Der ses på lønmodtagerbeskæftigelsen fordelt på kvartaler. Data er korrigeret for sæsonudsving.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Figur B3. Beskæftigelsesfrekvensen for udvalgte aldersgrupper

Anm.: Der ses på lønmodtagerbeskæftigelsen fordelt på kvartaler. Data er korrigeret for sæsonudsving.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Figur B4. Beskæftigelsesfrekvensen for udvalgte aldersgrupper

Anm.: Der ses på lønmodtagerbeskæftigelsen fordelt på kvartaler. Data er korrigeret for sæsonudsving.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.